

Tredie internationale kriminologikongres.

Den tredie internationale kriminologikongres blev holdt fra 12. til 18. september i år i London. Dens præsident var Dr. *Denis Carroll*, England. Hovedemnet var recidivisme, der behandlede i fem sektioner, som hver især tog specielle sider af recidiv-problemet op til behandling.

Sektion 1. Definition af recidivisme og recidivstatistik (formand Dr. *Hermann Mannheim*, England).

Sektion 2. Beskrivelse af recidivismens forskellige former og recidivisternes kriminelle udvikling (formand Professor *Georges Heuyer*, Frankrig).

Sektion 3. Recidivismens årsager (formand Professor *Johs. Andersen*, Norge).

Sektion 4. Prognoseundersøgelser (formand Professor *Erwin R. Frey*, Schweiz).

Sektion 5. Behandling af recidivister (formand Professor *Benigno di Tullio*, Italien).

Forud for møderne var der sendt adskillige rapporter til kongressen. Generalrapportørernes oversigter og betragtninger over problemerne forelå trykt, da kongressen åbnede. De indeholder meget værdifuldt materiale; men det havde unægtelig været en væsentlig fordel, hvis det kunne have været sendt til kongresdeltagerne nogen tid før kongressen. I hvert fald i en enkelt af sektionerne fik man det indtryk, at en ikke ringe del af diskussionen kunne have været sparet, hvis medlemmerne havde haft lidt mere tid til at sætte sig ind i det foreliggende materiale.

Sektion 1 var vistnok den mindst spændende. Professor *Norval Morris* (Australien) havde i sin generalrapport givet en meget klar oversigt over de definitoriske problemer, der knytter sig til anvendelse af begrebet recidivisme, med en gennemgang af de pønale, de legale og de kriminologiske aspekter af begrebet. Drøftelserne i sektionen kom især til at dreje sig om det kriminologiske recidivbegreb. *Morris'* definition var formuleret således: En recidivist er en person, som, efter at han tidligere er blevet domfældt, påny begår en forbrydelse, hvadenten denne forbrydelse opklares eller ej. — Navnlig de fransk- og spanskstalende medlemmer af sektionen kritiserede denne opfattelse som alt for vid. De lagde stor vægt på, at recidivisme forudsætter en tilstand, tilbøjelighed eller tendens til recidiv, således at man kan udelukke de lovovertredere, der ved „tilfældigheder“ påny kommer i konflikt med loven. Kriterierne for det, der konstituerer en sådan „tilstand“, var, som man kunne vente, temmelig vage. Forhandlingerne var ikke uden dramatik; men de var ikke synderlig frugtbare.

Efter en lang og trælsom diskussion, der tildels blev ført i et nedsat udvalg, enedes man om følgende: Kriminologen har brug for forskel-

lige definitioner på begrebet recidivisme, afhængigt af formålet med hans arbejde. Recidivisme i kriminologisk betydning indbefatter følgende hovedformer:

- 1) at en person efter en første lovovertrædelse, hvis begåelse er legalt fastslået, og som er blevet pådømt, eller som samfundet på anden officiel måde har reageret overfor, begår en ny forbrydelse,
- 2) at en person efter en første lovovertrædelse, hvis begåelse er legalt fastslået, og som samfundet har reageret overfor, genoptager sin kriminelle løbebane på grund af en „dangerous state“.

Det sidste udtryk er et forsøg på at oversætte det franske „état dangereux“. Man kan næppe påstå, at denne kompromisløsning på nogen måde bidrager til at skaffe klarhed over begrebet. Særlig betænkeligt forekommer det, at man i definitionens anden del på forhånd tager stilling til spørgsmålet om recidivårsager. I angelsaksiske og skandinaviske lande vil man antagelig betragte punkt 2 som ikke eksisterende.

Spørgsmålet om den statistiske behandling af recidivproblemerne blev kun stedmoderligt behandlet i et par af de sidste møder. En af professor *R. Grassberger* (Østrig) udarbejdet rapport blev ikke drøftet så indgående, som den havde fortjent. Det vigtigste resultat var, at man endes om at henstille til *International Society of Criminology* at støtte bestræbelserne for, at man — som forudsætning for en opbygning af en god recidivstatistik — indledningsvis gav en oversigt over, hvordan recidivproblemet behandlede i de enkelte lande. Et af de vigtigste indlæg i denne debat blev givet af aktuar *S. Rengby*, der gjorde rede for tilrettelæggelsen af den svenske kriminalstatistik.

Sektion 2's drøftelser var baseret på generalrapporter udarbejdet af Dr. *C. H. Andersen*, Belgien, og Professor *W. Reckless*, USA. Reckless understregede i sin generalrapport betydningen af case studies og gav en oversigt over de vigtigste hovedtyper af recidivisters levnedsløb. Oversigten er stærkt præget af amerikansk kriminologis dybtgående studier af kriminelle levnedsløb. For en europæer virker den utvivlsomt noget fremmedartet ved den store vægt, der lægges på organiseret kriminalitet, professionel kriminalitet, white collar crime og lignende kriminalitetsformer, hvis forekomst i USA synes væsentlig hyppigere end i de fleste europæiske lande. *C. H. Andersens* rapport var mere psykiatrisk orienteret og i højere grad baseret på et europæisk, måske specielt belgisk materiale.

Det er iøvrigt karakteristisk for begge generalrapportørerne, at de i deres beskrivelse af recidivisternes levnedsløb i væsentlig udstrækning bygger på kendskab til eller hypoteser om årsagerne til recidivismen. Det er vel mindre betænkeligt at gøre visse antagelser om årsags-sammenhæng, når man beskriver et kriminelt levnedsløb, end når man definerer begrebet recidivisme; men det er sikkert meget betydnings-

fuldt for en adækvat fortolkning af forskningens resultater, at det deskriptive og det kausale moment holdes så klart adskilt som muligt.

Sektion 3 behandlede årsagsproblemet. Professor *P. A. H. Baan*, Holland, havde skrevet en af kongressens mest læseværdige general-rapporter, hvor han bl. a. understreger vanskelighederne ved at anvende årsagsbegrebet i kriminologien. Han refererer *Grünhut* (England), der i sin rapport har udtrykt det således: „Medens vi i nogen tid har foretrukket det forsigtige udtryk faktor for det mere pretentive begreb årsag, er vi nu blevet endnu mere forsigtige og taler om ejendommeligheder (characteristics) hos kriminelle.“ Iøvrigt gav Baan en meget klar oversigt over de forskellige grupper af kriminalitetsfaktorer. Han konkluderede, at de endogene faktorer blev stærkt overvurderede, at begrebet psykopati er så tvivlsomt, at man ikke længere i dette tør vente en forklaring på recidivismen, og at det iøvrigt må forekomme højst usikkert, om man nogensinde bliver i stand til at sondre mellem endogene, psykogene og sociogene faktorer, at intelligensdefekter spiller en lige så uvæsentlig rolle, og at „moral insanity“, følelseskolde psykopater og tilsvarende begreber er omtrent lige så nytteløse.

Større vægt lægger han på visse social-psykologiske faktorer, som han sammenfatter under betegnelsen „neglect“, et begreb der antagelig er nært sammenknyttet med neurosebegrebet. Han fremhæver, at både den professionelle forbryder og vaneforbryderen er et levn fra den tid, hvor man dyrkede psykologi uden sjæl. Hvis den professionelle forbryder eksisterer, er det sandsynligt, at han ikke vil findes blandt den lille gruppe af lovovertrædere, som vi ser i fængslerne, men blandt de resterende 95 pct. af befolkningen.

I sin rapport til det afsluttende plenarmøde understregede professor Andenæs bl. a., at drøftelserne i sektionen havde vist betydningen af, at kausalitetsbegrebet blev gjort til genstand for en mere dybtgående analyse. Måske kunne man vente sig hjælp fra moderne analytisk filosofi og semantik. De årsager, der havde spillet en rolle for den første lovovertrædelse, måtte antages også at være af betydning ved senere kriminalitet. Blandt de mere specielle recidivfaktorer, som var blevet drøftet, fremhævedes sanktionernes betydning. Hvis samfundet behandler en forbryderbegynder på en uhensigtsmæssig måde, vil dette naturligtvis forøge risikoen for recidiv, og hvis det behandler en recidivist på uhensigtsmæssig måde, vil det på lignende måde forøge chancen for yderligere recidiv. I sådanne tilfælde må man prøve andre behandlingsmåder, f. eks. lægelig eller social behandling. I forbindelse hermed spiller spørgsmålet om et neurotisk, bevidst eller ubevidst, straffebehov som kriminalitetsfaktor og specielt recidivfaktor måske en vis rolle. Der var i sektionen almindelig enighed om, at sådanne tilfælde kendes, men også at de synes at være sjældne.

Ved siden af de legale sanktioner er samfundets almindelige holdning overfor de kriminelle en vigtig faktor. Det er ikke uden betydning, at offentligheden og nu og da endog fængselsfolk og andre af

retshåndhævelsens tjenestemænd kan afsløre en tendens til at betragte forbrydere, måske specielt recidivisterne, som personer, der er sat udenfor samfundet, mennesker der kun fortjener mistanke og foragt. En sådan holdning kan ikke undgå at virke tilbage på forbryderen selv og forøge risikoen for, at han falder tilbage i kriminalitet. Det er derfor meget vigtigt, at en almindelig indstilling af forståelse og hjælp-somhed overfor lovovertræderne understøttes og fremmes mest muligt.

Sektion 4, der beskæftigede sig med prædiktion og prognose, var åbenbart en af de mest livlige på kongressen. Bølgerne gik, hvis man kan stole på de referater, der tilflød udenforstående, til tider højt. Professor *Israël Drapkin* (Chile), som var den ene af generalrapportørerne, må nærmest betragtes som talsmand for en på meget bred basis mere eller mindre intuitivt begrundet vurdering af en lovovertræders fremtidsudsigter. Den anden generalrapportør, Professor *Sheldon Glueck* (USA), hvis synspunkter vil være de fleste af dette tidsskrifts læsere velkendte (se f. eks. *Preben Wolf*: Kan vi forudsige kriminelt recidiv, NTfK 1955 hefte III s. 193), sluttede sin rapport med et forslag om en resolution, der gik ind for en stærkt udvidet anvendelse af prædiktionstavler i den kriminalpolitiske praksis. Denne resolution blev stærkt angrebet af Dr. *Lopez Rey* (UN), som mente, at en mere almindelig bedømmelse af lovovertræderens fremtidsudsigter var af langt større betydning. Sektionen nåede dog til enighed om et kompromis-forslag, der også blev tiltrådt af Lopez Rey. Forslaget blev på et afsluttende plenarmøde forelagt for hele kongressen, hvor det blev sat under afstemning. En ret stor del af kongresdeltagerne undlod at stemme, enkelte stemte imod, men mange flere for resolutionen. Den havde følgende ordlyd:

Sektion 4 foreslår, at kongressen vedtager følgende konklusioner:

- 1) Lovgivere, dommere, fængsels- og forsorgsfolk, klinikere og kriminologer koncentrerer sig stærkt om recidivproblemerne, som et vigtigt område ved forebyggelse af kriminalitet og behandling af lovovertrædere. For at realisere dette formål anbefales det, at en adækvat prognosetjeneste oprettes i de forskellige lande.
- 2) Forudsigelse af recidivisme bør forbedres bl. a. ved hjælp af prædiktionstavler baseret på en påvist høj korrelation mellem personlighed, karakter, biologiske og kulturelle faktorer på den ene side og forskelligartet adfærd på den anden.
- 3) Man bør opmuntre til anvendelse af systematiske forudsigelsesmetoder, herunder efterprøvede prædiktionstavler; dette forudsætter, at sådanne metoder ikke anvendes automatisk, men bruges af professionelt uddannede fagfolk i team, der gør tjeneste under de myndigheder, der har med retshåndhævelsen vedrørende unge og ældre lovovertrædere at gøre.
- 4) Man må vise den største omhu ved definition, indsamling og

verifikation af de faktorer, som danner det grundlag, hvorpå prognosemetoder og prædiktionsstavler bygges op. Disse faktorerets betydning for recidivet må stadig efterkontrolleres.

- 5) Det er et uomgængeligt krav for en forbedret prognoseteknik, at prædiktionsmetoderne efterprøves på andre grupper af lovovertrædere end dem, der danner grundlaget for deres udformning, hvis man ønsker at gøre dem til et effektivt værktøj for forudsigelse af recidiv.

Denne resolution modificerer på enkelte punkter professor Gluecks forslag. Specielt er indledningen til Gluecks punkt 4 udgået. Den lød således: „Myndigheder og institutioner, der udfører et kriminalitetsforebyggende arbejde, og institutioner og personale indenfor retshåndhævelsen, bør opmuntres til at bruge prædiktionsstavler som et hjælpemiddel ved løsningen af de problemer, der angår forebyggelse, individualisering, klassifikation og behandling af lovovertrædere.“ Også her var der gjort en tilføjelse om, at tabellerne ikke burde anvendes blindt eller mekanisk, men snarere som hjælpemidler, der kunne supplere de iøvrigt foreliggende erfaringer. Det var navnlig englænderne, der var skeptiske ved at overlade tabellerne til dommerne, vistnok særlig i betragtning af det herskende lægdommersystem i England.

I *sektion 5* om behandlingen af recidivister var overlæge *Georg K. Stürup* (Danmark) og statsadvokat *Charles Germain* (Frankrig) generalrapportører. Jeg går ud fra, at overlæge Stürups synspunkter er så velkendte blandt dette tidsskrifts læsere, at det er overflødigt at gøre nærmere rede for dem. Væsentlige punkter vil blive refereret i det følgende.

Charles Germain fremhævede i sin rapport, at en af hovedårsagerne til recidiv ligger i, at vi ikke besidder effektive metoder til behandling af forbryderbegyndere. Vi mangler midler til at eliminere kriminelle tendenser eller til at forhindre, at sådanne tendenser slår rod, når den første dom er fældet. Det gælder først og fremmest vore frihedsstraffe, som — hvis fuldbyrdelsen ikke er velorganiseret — kan begunstige udviklingen af kriminelle tilbøjeligheder. Fængselsstraffe bør ikke anvendes, hvor andre metoder er bedre egnede. Anvendelsen af korte straffe bør begrænses, og ved anvendelsen af længerevarende fængselsstraffe er det vigtigt, at behandlingssynspunktet kommer i forgrunden. Selv når der er tale om mange gange straffede recidivister, såkaldte uforbederlige forbrydere, bør behovet for behandling ikke tabes af syne. Det er derfor berettiget i sådanne tilfælde at anvende relativt ubestemte straffe.

Under diskussionen rejstes spørgsmålet om vor ret til at behandle lovovertrædere og som eksempel nævntes anvendelsen af elektrochok i amerikanske institutioner. Stürup og andre fremhævede, at fængselsstraffene også er en behandling, og Dr. *Donald Buckle* (WHO) anførte, at hele diskussionen var en „død hest, der igen blev slået ihjel“. Han sammenlignede med pligten til at modtage injektion for at stand-

se en kønssygdom. Også kriminaliteten er farlig for samfundet, og retten til at behandle de kriminelle udspringer af den fare, de frembyder.

Overlæge Stürup blev på et vist tidspunkt opfordret til at resumere hovedpunkterne af de drøftelser, der havde fundet sted i sektionen. Hans resumé vil vistnok give et bedre indtryk af arbejdet end den rapport, Professor di Tullio forelagde ved det afsluttende plenarmøde. Det skal derfor her gengives i sine hovedtræk.

- 1) Fra et behandlingsmæssigt synspunkt er personligheden og lovovertræderens karakter, uddannelse og sociale muligheder af større betydning end spørgsmålet om en tidligere dom. Både ved anvendelsen af korttids- og længerevarende straffe er der behov for en planmæssig behandling, og denne kan i mange tilfælde gennemføres billigere og bedre ved andre midler end frihedsstraffe, selv om frihedsstraffe kan være nyttige i andre tilfælde.
- 2) En hensigtsmæssig og omhyggelig behandling ved domstolen er af den største vigtighed, når det drejer sig om forbryderbegyndere. Nogle kronisk kriminelle har i begyndelsen af deres løbebane været sådan præget af autoritetsfrygt, at de fandt det umuligt eller tåbeligt at prøve på at give nogen forklaring vedrørende baggrunden for forbrydelsen.
- 3) Lovene i de fleste af de europæiske lande giver tilstrækkelige muligheder for gennemførelsen af en hensigtsmæssig behandling. I lande, hvor en større del af kriminaliteten skyldes de økonomiske vilkår, som tvinger en større eller mindre del af befolkningen til at leve under eksistensminimum, kan problemet være anderledes. Det er dog et spørgsmål, om det ikke også der vil være nødvendigt at opstille en detaljeret plan for behandlingen af hver enkelt lovovertræder.
- 4) Mulighederne for en adækvat behandling mangler mange steder af følgende grunde: for store institutioner, for få værksteder, for lille personale, for få psykologer, forsorgsfolk og andre specialister, for ringe samarbejde mellem de forskellige grupper af medarbejdere og manglende muligheder for at honorere fangearbejdet.
- 5) Der er brug for teamwork, hvor der lægges vægt på at få den del af personalet, der har ansvaret for sikkerheden, med i arbejdet med de enkelte lovovertrædere. Dette kræver også respekt fra de andre medarbejders side. Der er brug for uddannelse og oplæring i det omfang, de enkelte fanger er i stand til at acceptere den. Den bør ikke være tvungen, men en ordre kan være nyttig for fangen selv.
- 6) Det er nødvendigt at der er kontinuitet i behandlingen i alle de sager, hvor det drejer sig om større personlighedsproblemer.

Fra et kriminologisk synspunkt var kongressen i London væsentlig mere frugtbar end den anden kriminologkongres i Paris i 1950. Det

var sikkert betydningsfuldt, at drøftelserne samledes om et enkelt emne af så central karakter som recidivproblemet. Det gav forøgede muligheder for kontakt mellem medlemmerne af de forskellige seksjoner og større udbytte ved deltagelsen i flere seksjoners arbejde. Iøvrigt adskilte kongressen sig også fra et demografisk synspunkt på afgørende måde fra kongressen i Paris. Her var 73 pct. af deltagerne fra Frankrig, Italien, Spanien, Portugal eller Latin-Amerika. Ved kongressen i London gjaldt dette kun 17 pct. Jeg skal vel vogte mig for at antyde, at det har haft indflydelse på kvaliteten af det arbejde, der blev gjort på kongressen. Det er vist tilstrækkeligt at fastslå, at de fleste skandinaviske deltagere med større udbytte deltager i drøftelser med kolleger fra de mere jævnbyrdige, mindre europæiske lande og fra England og USA end i diskussioner, hvor Lombrosos synspunkter i mere eller mindre forfinet form stadig spiller en væsentlig rolle.

Karl O. Christiansen.

En oversikt over behandlingen av unge lovovertridere i England.

Av dommerfullmektig SIGURD MÜLLER.

Behandlingen av unge lovovertridere er i England regulert ved i alt 25 lover og resolusjoner, hvorav 18 daterer seg fra årene etter siste krig, de eldste fra 1933.

Spørsmålet om strafferettslig tilregnelighet er ikke av den vesentligste betydning når det gjelder barn og ungdom på avveier, men det kan være av interesse å nevne at aldersgrensen for tilregnelighet er 8 år (*Children and Young Persons Act, 1933*), hele 6 år under vår egen 14-årsgrense. Det er imidlertid en presumpsjon for at barn under 14 år ikke er mentalt utviklet i en slik grad at det finnes riktig å tillegge dem skyldene. Om presumpsjonen holder stikk, tas det standpunkt til i hvert enkelt tilfelle.

Adgangen til å idømme vanlig fengselsstraff er i høy grad avhengig av vedkommendes alder. I underretten (*Magistrate Court*) må vedkommende være over 17 år og i juryretten (*Court of Assize or Quarter session*) over 15 år. Når det gjelder personer under 21 år, heter det som hovedregel at fengselsstraff bare skal komme til anvendelse når retten føler seg overbevist om at ingen annen reaksjon kan være mer passende. Dødsstraff kan ikke idømmes personer som ikke var fylt 18 år ved handlingens foretagelse.

17-årsgrensen markerer det formelle skille mellom unge lovovertridere (*juvenile offenders*) og voksne. Personer under 17